

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av skjutvapenlagen, 41 kap. 1 § i strafflagen och 2 kap. 6 § i polislagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av skjutvapenlagen, 41 kap. 1 § i strafflagen och 2 kap. 6 § i polislagen (RP 266/2016 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 11/2017 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överdirektör Kauko Aaltomaa, inrikesministeriet
- polisavdelningens lagstiftningsdirektör Katriina Laitinen, inrikesministeriet
- lagstiftningsråd Marko Meriniemi, inrikesministeriet
- polisinspektör Seppo Sivula, inrikesministeriet
- specialsakkunnig Heli Heikkola, inrikesministeriet
- referendarieråd Juha Haapamäki, Riksdagens justitieombudsmans kansli
- chef för tillståndsförvaltningen Minna Gråsten, Polisstyrelsen
- sekreterare Nina Holmberg, Asealan Elinkeinonharjoittajat ry
- vice ordförande Jukka Sassi, Asehistorian Liitto ry
- sekreterare Mikko Hietala, Asekauppioiden Liitto ry
- vice ordförande Mikko Taussi, Suomen Ampumaurheiluliitto ry
- styrelseledamot Kalle Seppälä, Suomen Asehistoriallinen Seura ry
- organisationschef Teemu Simenius, Finlands Jägarförbund
- organisationssekreterare Saku Liehu, Finlands Reservofficersförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- försvarsministeriet
- dataombudsmannens byrå
- Reservistförbundet - Reservunderofficersförbundet.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det ändringar i bestämmelserna om förvärv och innehav av skjutvapen i skjutvapenlagen samt ändringar i polislagen och strafflagen. Syftet med propositionen är att reformera förfarandet angående tillstånd att inneha vapen utan att äventyra säkerheten i fråga om hantering av vapen.

I propositionen föreslås det bestämmelser om skyldighet för vapennäringsidkarna att till polisens vapenregistersystem anmäla identifieringsuppgifterna om skjutvapen och vapendelar som de importerat, överfört, förvärvat, tillverkat eller modifierat. Anmälningsskyldigheten gäller också skjutvapen och vapendelar som förvaras eller repareras hos en vapennäringsidkare samt en vapennäringsidkares patronlager. Anmälan av identifieringsuppgifter till polisens vapenregistersystem ska ersätta vapennäringsidkarnas skyldighet att föra register. Den föreslagna ändringen förbättrar hanteringen av uppgifter om ett vapens livscykel och om vem som innehar det.

Förfarandet för förvärvs- och innehavstillstånd samt förfarandet för privat tillverkningstillstånd slås samman till ett vapentillståndsförfarande. Ett vapentillstånd är ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel, och som kan förenas med rätt att för privat ändamål förvärva, tillverka eller modifiera ett vapen eller en vapendel. Avsikten är att vapentillstånd ska kunna sökas elektroniskt, vilket gör tillståndsförfarandet smidigare och snabbare, och minskar behovet av personliga besök. Vid sidan om de elektroniska förfarandena kvarstår möjligheten att ansöka om tillstånd genom att besöka en polisinsättning. Avsikten är att ansökan om vapentillstånd inte ska behöva lämnas in i sökandens hemkommun eller på sökandens hemort, utan kunna lämnas in till vilken polisinsättning som helst. Ändringen gör tillståndsförfarandet smidigare.

Bedömningen av lämpligheten för en sökande av vapentillstånd ska i det nya tillståndsförfarandet utvecklas på så sätt att polisens resurser som i nuläget används till den tekniska behandlingen av en ansökan och utförandet av lämplighetstest riktas till en mer individuell bedömning av ansökan. Lämplighetstesterna i samband med tillståndsförfarandet slopas eftersom de inte är till stor nytta och i praktiken inte har medfört något mervärde vad gäller säkerheten i fråga om hantering av vapen. I det nya tillståndsförfarandet förbättras bedömningen av lämpligheten genom mer djupgående intervjuer av sökande samt effektivare utnyttjande vid tillståndsprövningen av de uppgifter som polisen redan har t.ex. genom att det automatiska utbytet av information mellan informationssystem utvecklas.

Skyldigheten att lämna in ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel som förvärvats till polisen för kontroll begränsas. Det föreslås att ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel som har förvärvats hos en vapennäringsidkare i regel inte behöver visas upp hos en polisinsättning. En vapennäringsidkare ska anmäla överlåtelse av ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel till polisens vapenregistersystem, och tillståndsmyndigheten ska kontrollera uppgifterna. Ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel vars besittning övergått genom överlåtelse mellan privatpersoner ska visas upp för polisen, om det tillstånd som berättigar till innehav har beviljats före år 2000. Dessutom kan polisen alltid begära att ett vapen visas upp.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

Enligt förslaget slopas vapensamlares rätt att i stället för att ansöka om innehavstillstånd föra register över de skjutvapen och vapendelar som denne förvärvat. Samlare ska ansöka om vapentillstånd för de skjutvapen, effektiva luftvapen och vapendelar som de förvärvat, vilket också inbegriper vapen i deras plan för vapensamlande. En samlare ska göra en anmälan till polisen om förvärv av sådana vapendelar vars innehav grundar sig på att samlaren har rätt att inneha ett skjutvapen som består av motsvarande delar. Reformen innebär att också samlare bättre omfattas av övervakningen av tillstånd och förbättrar på så sätt säkerheten i fråga om hanteringen av vapen.

I skjutvapenlagen tas det enligt förslaget in bestämmelser om när ett ärende som gäller återkallelse av tillstånd som berättigar till förvärv eller innehav av ett skjutvapen, en vapendel, ett effektivt luftvapen, patroner eller särskilt farliga projektiler ska inledas. Genom bestämmelserna kan den nuvarande situationen förtydligas eftersom det i skjutvapenlagen inte finns några bestämmelser om på vilka grunder ett förfarande för återkallelse av tillstånd kan eller ska inledas. Att ett ärende som gäller återkallelse av tillstånd inleds medför dock en skyldighet att fatta beslut om temporärt omhändertagande av vapen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. När det gäller de reformer som föresätter elektroniska tjänster, såsom skyldigheten att anmäla identifieringsuppgifter om ett skjutvapen eller en vapendel som innehas av en vapennäringsidkare samt de elektroniska tillståndstjänsterna och begränsningen av uppvisande av vapen, träder ändringarna dock i kraft först i december 2018 då revideringen av polisens vapenregistersystem ska möjliggöra att elektroniska tjänster utnyttjas för vapentillståndsärenden.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Översynen av förfarandet angående tillstånd att inneha vapen

Målet med propositionen är att reformera förfarandet för tillstånd för förvärv och innehav av skjutvapen och vapendelar så att det blir smidigare och tydligare utan att det prutas på säkerheten i fråga om hanteringen av vapen. Enligt förslaget ska förfarandet som gäller tillstånd att inneha vapen reformeras bland annat genom att tillståndsförfarandet görs elektroniskt och behovet av personliga besök minskas. Det föreslås inga ändringar i villkoren för beviljande av tillstånd. Vidare förbättras kontrollen av uppgifterna om ett vapens livscykel. Utskottet omfattar syftena med propositionen och tillstyrker lagförslagen, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Genom den föreslagna ändringen av skjutvapenlagen (1/1998) sammanslås förfarandet för förvärvs- och innehavstillstånd och förfarandet för privat tillverkningstillstånd till ett vapentillståndsförfarande. Det i propositionen föreslagna vapentillståndet är ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel, och som kan förenas med rätt att förvärva eller för privat ändamål tillverka eller modifiera ett vapen eller en vapendel. Förvärvstillståndet enligt den gällande lagen är enligt huvudregeln i kraft högst sex månader, vilket många gånger har upplevts som en alltför kort tid för beställning, tillverkning och leverans av ett vapen. Det föreslås därför att den förvärvsrätt som ingår i vapentillståndet normalt ska meddelas för ett år och av särskilda skäl för två år.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

Enligt förslaget ska vapentillstånd kunna sökas elektroniskt, vilket gör tillståndsförfarandet smidigare och snabbare och minskar behovet av personliga besök. Dock kvarstår möjligheten att ansöka om tillstånd genom att besöka en polisinrättning. Tillståndsförfarandet blir smidigare också genom att bindningen till hemorten slopas. Ansökan om tillstånd kan alltså lämnas in hos vilken polisinrättning som helst. Den sökande kan dock inte välja vilken polisinrättning som behandlar ansökan, utan behandlingen av ansökningar kan centraliseras och överföras mellan polisinrättningarna om arbetssituationen kräver det.

Regeringen föreslår att lämplighetstesten i samband med tillståndsförfarandet slopas. Enligt utredning har testet inte varit till någon praktisk nytta, och det har inte medfört något mervärde vad gäller säkerheten i fråga om hantering av vapen. Däremot ska bedömningen av lämpligheten förbättras genom mer djupgående intervjuer av den sökande och genom effektivare utnyttjande av de uppgifter som polisen redan har. Till exempel ska det automatiska utbytet av information mellan informationssystem utvecklas. Med tanke på de sökandes rättstrygghet och likabehandling är det viktigt att lägga tillräckliga resurser på utformningen av innehållet i intervjuerna och utbildningen av personalen.

Hanteringen av uppgifter om vapnens livscykel föreslås bli förbättrad genom att vapnen registreras i polisens vapenregistersystem redan när de övergår i en vapennäringsidkares besittning. Möjligheten till elektronisk anmälan vid detaljhandel, kommersiell export, import och transitering minskar vapennäringsidkarnas administrativa börda. När identifieringsuppgifter om ett vapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel en gång har anmälts till polisens vapenregistersystem, är det i praktiken enkelt att göra en elektronisk anmälan om överförd besittning. Det går också snabbt eftersom identifieringsuppgifterna om föremålet i vapenregistersystemet bara flyttas över till innehavarens vapentillstånd.

I propositionen föreslås det också att uppgifter om patroner inte längre ska finnas i separata register utan överföras till vapenregistersystemet. Det primära syftet är att göra det enklare för vapennäringsidkarna och förenkla systemet så att handlarna kan tillämpa samma förfarande på alla föremål som omfattas av lagens tillämpningsområde. Ett annat syfte är att effektivisera tillsynen över patronhandeln. Enligt utredning kan det dock i vissa fall vara besvärligt att föra register över patroner och särskilt farliga projektiler i vapenregistersystemet och att i realtid överföra uppgifter om överlåtelse av patroner till vapenregistersystemet. Det kan försvåra handeln oskäligt mycket i förhållande till de fördelar det ger för tillsynen och till att syftet har varit att underlätta verksamheten för vapennäringsidkarna. Om de uppgifter som behövs i registret kan avläsas optiskt på försäljningsförpackningen, är det i praktiken ändamålsenligt att registret över patroner och särskilt farliga projektiler förs i vapenregistersystemet. Exempelvis patronaskar som säljs till privatpersoner har inte alltid streckkod, QR-kod eller någon annan jämförbar kod som skulle göra det möjligt att effektivt registrera patronerna i vapenregistersystemet.

På de grunder som nämns ovan anser förvaltningsutskottet att lagen måste ge möjlighet att föra separata register över patroner och särskilt farliga projektiler. Vidare föreslår utskottet att det i 25 § i skjutvapenlagen (lagförslag 1) ska föreskrivas om anmälningsskyldighet för patroner och särskilt farliga projektiler, vare sig de förvärvas av en vapennäringsidkare eller överläts till en kund. Den nya 89 a § som föreslås i propositionen är därmed obehövlig och kan strykas.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

Enligt propositionen ska vapensamlare i fortsättningen inte ha rätt att i stället för att ansöka om innehavstillstånd föra register över de skjutvapen och vapendelar som de förvärvat. En samlare ska ansöka om vapentillstånd för de skjutvapen, effektiva luftvapen och vapendelar som han eller hon förvärvat, vilket också inbegriper vapen i deras plan för vapensamlande. Under en övergångsperiod beviljas vapentillstånd avgiftsfritt för vapen och vapendelar som samlare förvärvat före lagens ikraftträdande. Reformen innebär att samlare bättre omfattas av övervakningen av tillstånd och förbättrar på så sätt säkerheten i fråga om hanteringen av vapen.

Tillträde och genomsökning i hemfridskyddade lokaler

I propositionen föreslås det att det till 2 kap. 6 § i polislagen (872/2011) fogas en bestämmelse om en polismans rätt att få tillträde till bland annat ett utrymme eller en annan plats som omfattas av hemfrid och där vid behov företa genomsökning, om det finns grundad anledning att befara att ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler missbrukas eller om ett ärende som gäller återkallelse av det tillstånd som gäller dem har inletts (lagförslag 3).

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande om propositionen behandlat förslaget. I enlighet med 38 § 2 mom. i riksdagens arbetsordning har förvaltningsutskottet dessutom begärt ett utlåtande av grundlagsutskottet om huruvida det med hänsyn till bestämmelserna i grundlagen är möjligt att ändra propositionens lagförslag 3 på så sätt att den föreslagna ändringen av 2 kap. 6 § 1 mom. i polislagen stryks och det i stället till 2 kap. fogas en ny 6 a §, där det föreskrivs om en polismans rätt att få tillträde till hemfridskyddade platser och där i nödvändig utsträckning utföra genomsökning för att säkerställa verkställigheten av ett i 92 § i skjutvapenlagen (1/1998) avsett beslut om temporärt omhändertagande av skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler, i det fall att de förutsättningar som anges i lagen uppfylls.

Grundlagsutskottet konstaterar i fråga om förslaget till 2 kap. 6 § i polislagen att bestämmelsen måste ändras på så sätt att det tillräckligt exakt sägs ut vilka de omständigheter med relevans för de grundläggande fri- och rättigheterna är som nödvändigtvis kräver befogenheter som utsträcker sig till hemfridskyddade lokaler (till exempel skydd av människors liv och säkerhet). Det är ett villkor för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Av skäl som följer av 10 § 3 mom. i grundlagen måste bestämmelsen dessutom kompletteras med ett krav på att åtgärderna ska vara nödvändiga. Det är ett villkor för att lagförslaget i propositionen ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Grundlagsutskottet föreslog i fråga om 2 kap. 6 § i polislagen också att förvaltningsutskottet kunde överväga huruvida tillträde till lokalerna och utförande av genomsökning bör förutsätta grundad misstanke om de missförhållanden som nämns i bestämmelsen.

Det förslag till ny 6 a § i 2 kap. i polislagen som finns i bilaga till förvaltningsutskottets begäran om utlåtande är enligt grundlagsutskottet med hänsyn till 10 § i grundlagen mer ändamålsenligt än förslaget i propositionen. För att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning måste likväl grundlagsutskottets anmärkning om ändring av bestämmelsen beaktas, det vill säga att det måste sägas ut tillräckligt exakt vilka de omständigheter med relevans för de grund-

Betänkande FvUB 12/2017 rd

läggande fri- och rättigheterna är som nödvändigtvis kräver befogenheter som utsträcker sig till hemfridsskyddade lokaler.

På grund av riskerna med användningen av skjutvapen behövs det tillstånd för att förvärva och inneha dem, och förvaringen av dem är noga reglerad. Polisens befogenheter är klara och tydliga i fall där det redan har skett ett brott eller om en risksituation pågår. Enligt uppgift till förvaltningsutskottet har det däremot i icke-brådskande fall förekommit oklarhet i fråga om verkställigheten av sådana beslut om temporärt omhändertagande som avses i 92 § i den gällande skjutvapenlagen. Det har inom polisförvaltningen också rått viss oklarhet om vad polisens befogenheter grundar sig på. Också riksdagens justitieombudsman har i sin avgörandepraxis noterat bestämmelsens flertydighet. Merparten av alla vapen förvaras normalt i innehavarens hem. Omhändertagande av vapen är därför oftast förknippat med ett ingripande i den hemfrid som skyddas i grundlagen.

Med stöd av inkommen utredning anser förvaltningsutskottet att det i stället för att ändra 2 kap. 6 § i polislagen är motiverat att till samma kapitel föga en ny 6 a §. I den föreskrivs om tillträde till hemfridsskyddade lokaler och om genomsökning i sådana uttryckligen för att säkerställa verkställigheten av beslut om temporärt omhändertagande av skjutvapen. Utskottet hänvisar till denna del till det som sägs i detaljmotiven.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av skjutvapenlagen

25 §. Anmälan till vapenregistersystemet. I 1 mom. föreskrivs om en vapennäringsidkares skyldighet att anmäla identifieringsuppgifter om skjutvapen, effektiva luftvapen, gasspray och vapendelar samt uppgifter om patronlager till polisens vapenregistersystem. Av de skäl som tas upp i de allmänna övervägandena ovan föreslår utskottet att momentet ändras så att det i fråga om patroner och särskilt farliga projektiler föreskrivs om en vapennäringsidkares skyldighet att anmäla uppgifter om dem till vapenregistersystemet eller alternativt att föra register över dem. Bestämmelsen gäller patroner och särskilt farliga projektiler som förvärvats av en vapennäringsidkare eller överlåtit till en kund. Dessutom måste ordalydelsen i 1 mom. också i övrigt göras tydligare och omstruktureras.

Den anmälan som avses i 1 mom. ska göras inom 10 dagar från det att ett föremål har kommit i vapennäringsidkarens besittning. Anmälan ska göras med hjälp av elektroniska tjänster. Det elektroniska anmälningsförfarandet kräver stark autentisering och bestämmelser om detta finns i 119 a § i skjutvapenlagen. Bestämmelser om anmälningskyldighet vid överlåtelse av ett vapen eller en vapendel finns i 42 c §. Om uppgifter om de patroner eller särskilt farliga projektiler som överlåts anmäls direkt till vapenregistersystemet, ska anmälan göras i samband med överlåtelsen.

Eftersom en vapennäringsidkare också i fortsättningen har möjlighet att föra register över patroner och särskilt farliga projektiler måste det i lagen också föreskrivas om förande av register över dessa. Utskottet föreslår att motsvarande bestämmelser i 25 § i den gällande lagen fogas till paragrafen som ett *nytt 2 mom.* Enligt utskottets förslag ska namnen på dem som överlåter och tar emot patroner och särskilt farliga projektiler antecknas i registret. Personuppgifter i registret får

Betänkande FvUB 12/2017 rd

endast lämnas ut till den tillsynsmyndighet som avses i 115 § för myndighetens tillsynsuppgifter. En vapennäringsidkare ska på anfordran visa upp registret för polisen samt överlåta det till tillståndsmyndigheten när näringstillståndet i vapenbranschen upphör att gälla eller om det återkallas. Registret ska förvaras i minst 30 år efter det att den sista anteckningen har gjorts i det. I den gällande lagen är den minsta förvaringstiden 20 år. Arkiveringstiden enligt den i maj 2017 antagna ändringen av skjutvapendirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853) är 30 år, så den av utskottet föreslagna formuleringen uppfyller kravet också i fråga om när den sista anteckningen har gjorts. Liksom enligt den gällande lagen ska registret förstöras efter att det har gått 50 år sedan den senaste anteckningen gjordes i det.

I och med tillägget av ett nytt 2 mom. blir propositionens 2 mom. i stället 3 mom. I momentet föreskrivs om ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om anmälan av identifieringsuppgifter och patronlager. Utskottet anser att bemyndigandet att utfärda förordning måste preciseras och kompletteras, med hänsyn till den ovannämnda bestämmelsen om skyldighet att föra register över patroner och särskilt farliga projektiler. I momentet använts uttrycket anmälan av identifieringsuppgifter också i fråga om anmälan av patroner och särskilt farliga projektiler till vapenregistersystemet, trots att dessa i den gällande skjutvapenförordningen inte specificeras föremålsvis utan endast i fråga om antal, slag och kaliber.

På grund av de ändringar som utskottet föreslagit ovan måste paragrafens *rubrik* ändras.

42 c §. Anmälan till polisen av identifieringsuppgifter om vapen och vapendelar. Utskottet föreslår att bestämmelserna förtydligas. Syftet med 1 mom. är uttryckligen att föreskriva om anmälningsskyldighet vid överlåtelse av ett vapen eller en vapendel. Enligt momentets 1 punkt ska en innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen göra anmälan i samband med överlåtelsen av föremålet. En innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen ska göra anmälan med hjälp av sådana elektroniska tjänster som avses i 119 a §. Avsikten är att om exempelvis ett vapen som lämnats in till en detaljaffär för reparation eller service skickas till importören och därifrån vidare till en vapensmed, ska var och en av dessa för spårbarhetens skull göra en egen anmälan till vapenregistersystemet.

Momentets 2 punkt gäller andra innehavare av näringstillstånd i vapenbranschen än sådana som avses i 1 punkten. Därför är det inte motiverat med en lika strikt anmälningsskyldighet. Enligt förslaget ska en vapentillståndshavare som förvärvat, tillverkat eller modifierat föremålet göra anmälan inom 30 dagar från förvärvet, tillverkningen eller modifieringen. Tillståndsinnehavaren får själv avgöra hur anmälan görs, exempelvis kan den göras med hjälp av elektroniska tjänster. Tillståndsmyndigheten ska granska en anmälan om identifieringsuppgifter som gjorts med hjälp av elektroniska tjänster.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska närmare bestämmelser om anmälan av identifieringsuppgifter om vapen och vapendelar utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt inkommen utredning är avsikten att det på förordningsnivå ska utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid anmälan av identifieringsuppgifter och om innehållet i anmälan. Utskottet föreslår att 2 mom. preciseras enligt detta. Dessutom är det motiverat att i bestämmelsen nämna effektiva luftvapen, vars identifieringsuppgifter också de ska anmälas enligt 1 mom.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

42 d §. Uppvisande av vapen och vapendelar samt tillståndsbevis för polisen. I 2 mom. föreskrivs det att ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel på begäran ska visas upp för polisen. Kravet gäller förvärvade vapen och vapendelar som en vapennäringsidkare inte har anmält till polisens system eller som polisen av någon annan orsak vill se. Att polisen vill se vapnet kan exempelvis bero på att identifieringsuppgifterna för vapnet är bristfälliga eller att det finns misstanke om att vapnet inte lämpar sig för det anmälda användningsändamålet. Ett tillståndsbevis ska på begäran visas upp för och överlämnas till polisen. Det föreslås i propositionen ingen tidsfrist för när begäran ska uppfyllas, utan föremålet ska enligt utredning visas upp inom den tid som anges av myndigheten, det vill säga polisen. Utskottet anser att det bör föreskrivas om detta i lagen och föreslår att en precisering om detta fogas till 2 mom.

61 §. Förvärv och innehav av patroner. Enligt paragrafen berättigar ett vapentillstånd, ett parallelltillstånd, ett europeiskt skjutvapenpass och ett nordiskt vapentillstånd till förvärv av sådana patroner som avses i paragrafen. Under sakkunnigutfrågningen framfördes det att förvärv av patroner borde vara möjligt också med stöd av ett privat införseltillstånd i de fall där en utländsk medborgare för in ett vapen i Finland för sportskytte. I Finland ordnas det många internationella tävlingar med många deltagare som inte är medborgare i ett nordiskt land eller ett unionsland. Enligt utredning till utskottet för utländska utövare in sina vapen med stöd av ett privat införseltillstånd eller europeiskt skjutvapenpass. Transporten av patroner i flygplan försvåras fortgående. Många flygbolag tar över huvud taget inte längre emot patroner för transport. Det enda alternativet är i många fall att förvärva patroner i destinationslandet. Det är dock långtifrån alltid möjligt enligt propositionens förslag till 61 §. Utskottet menar att de framförda synpunkterna är relevanta och föreslår att det till paragrafen fogas ett omnämnande av privat införseltillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen.

89 a §. Anmälan om överlåtelse av patroner. Utskottet har ovan föreslagit att det i 25 § utöver annat också föreskrivs att patroner och särskilt farliga projektiler som en vapennäringsidkare överlåter till en kund ska anmälas till polisens vapenregistersystem. Den föreslagna 89 a § är därför obehövlig, och utskottet föreslår att den stryks.

103 §. Skjutvapenförseelse. Utskottet föreslår att paragrafens 2 a och 3 punkt förtydligas och preciseras. Till den del de gäller försummelse av en skyldighet enligt 42 c § 1 mom. 1 och 2 punkten är avsikten att föreskriva om försummelse att fullgöra en anmälningsskyldighet som avses i de nämnda punkterna, inte om försummelse av skyldighet att fullfölja ett ärende genom utnyttjande av ett visst system.

I det i 3 punkten nämnda 42 d § 1 mom. föreskrivs dessutom å ena sidan om skyldighet att visa upp ett vapen eller en vapendel, å andra sidan om skyldighet att visa upp ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel som förvärvats utomlands eller tillverkats eller modifierats av en enskild person. Det är frågan om två separata skyldigheter. För att bestämmelserna ska vara exakta och noga avgränsade finns det därför orsak att precisera 103 § 3 punkten.

116 §. Tillsynen över vapennäringsidkare och vapensamlare. Utskottet har ovan föreslagit att propositionens förslag till 25 § i skjutvapenlagen ändras så att en vapennäringsidkare är skyldig att antingen anmäla patroner och särskilt farliga projektiler till polisens vapenregistersystem eller alternativt föra ett i samma 25 § avsett register över dem. Det finns därför fortfarande anled-

Betänkande FvUB 12/2017 rd

ning att i paragrafen föreskriva om polisens rätt att granska de register som en vapennäringsidkare för med stöd av 25 § 1 mom.

119 a §. Elektroniska tjänster. Utskottet har ovan föreslagit att 89 a § stryks och att bestämmelserna i paragrafen infogas i 25 §. I 119 a § måste därför hänvisningen till 89 a § strykas.

Ikraftträdandebestämmelsen. Enligt ikraftträdandebestämmelsens 2 mom. träder lagens 25 §, 42 c § 1 mom. 1 punkt, 89 a § och 103 § 2 a-punkt i kraft först den 1 december 2018. Utskottet har ovan föreslagit att 89 a § stryks och att bestämmelserna i paragrafen infogas i 25 §. I ikraftträdandebestämmelsens 2 mom. måste därför hänvisningen till 89 a § strykas.

2. Lagen om ändring av 41 kap. 1 § i strafflagen

41 kap. Om vapenbrott

1 §. Skjutvapenbrott. Utskottet har ovan föreslagit att propositionens förslag till 25 § i skjutvapenlagen ändras så att en vapennäringsidkare är skyldig att antingen anmäla patroner och särskilt farliga projektiler till polisens vapenregistersystem eller alternativt föra ett i samma 25 § avsett register över dem. Ändringen måste beaktas i 4 punkten i paragrafen om skjutvapenbrott. Bestämmelsen måste också i övrigt preciseras i fråga om en vapennäringsidkares anmälningsskyldighet.

Av propositionsmotiven framgår i fråga om ikraftträdandet att lagändringen avses träda i kraft i december 2018, det vill säga samtidigt som skjutvapenlagens 25 §, som gäller anmälan till vapenregistersystemet.

3. Lagen om ändring av 2 kap. 6 § i polislagen

2 kap. Allmänna befogenheter

6 §. Tillträde och genomsökning i färd- och skadesituationer. Av de skäl som anges i utskottets överväganden föreslår utskottet att 6 § stryks ur lagförslaget.

6 a §. Tillträde och genomsökning i syfte att säkerställa verkställigheten av beslut om temporärt omhändertagande av skjutvapen. (Ny). Syftet med den genomsökning som avses i paragrafen är att minska hoten mot människors liv och hälsa och därigenom säkerställa att andra grundläggande fri- och rättigheter, däribland rätten till liv och till personlig säkerhet, tillgodoses.

Bakgrunden till den av utskottet föreslagna bestämmelsen är behovet av att trygga den i skjutvapenlagen föreskrivna verkställigheten av beslut om temporärt omhändertagande av skjutvapen. Om det finns grundad anledning att misstänka att ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler missbrukas eller om en återkallelse av det tillstånd som gäller dem är anhängig, ska polisen med stöd av 92 § 1 mom. i skjutvapenlagen utan dröjsmål fatta beslut om temporärt omhändertagande av föremålen. Paragrafens 2 mom. förpliktar en polisman att frånta innehavaren de nämnda föremålen, om risken för missbruk av dem är överhängande. Enligt gällande lagstiftning är det inte alltid möjligt att genomföra ett omhändertagande. Det föreligger inga problem i fråga om situationer där ett brott redan har skett eller en gärning eller händelse som även-

Betänkande FvUB 12/2017 rd

tyrar liv, hälsa eller personlig frihet eller orsakar betydande skada på egendom eller miljön är omedelbart överhängande eller pågående. Däremot är det inte möjligt att säkerställa verkställigheten av ett i 92 § i skjutvapenlagen avsett beslut om temporärt omhändertagande om inte förutsättningarna i 2 kap. 6 § 1 mom. 1 punkten i polislagen eller i 8 kap. 2 § i tvångsmedelslagen (806/2011) uppfylls.

Enligt 1 mom. i förslaget har en polisman rätt att få tillträde till och utföra genomsökning i sådana hemfridsskyddade lokaler som avses i 24 kap. 11 § i strafflagen endast i det fall att beslutet om omhändertagande gäller föremål vars användning i sig är förenad med hot mot människors liv och hälsa. Ett ytterligare krav är att det finns skäl att misstänka att tillståndshavaren inte kommer att följa beslutet. Med tanke på syftet med bestämmelsen är avsikten att tröskeln inte ska vara särskilt hög. Enligt utskottet är det ändamålsenligt för att det inte ska bli avsevärt svårare eller omöjligt att genomföra ett temporärt omhändertagande av skjutvapen. Om tröskeln är högre än ”skäl att misstänka”, kan det leda till att det finns skäl att misstänka skjutvapenbrott i åtskilliga fall där det enligt tvångsmedelslagen vore möjligt att göra husrannsakan, och för det syftet finns inget behov av att föreskriva om befogenhet. Syftet med den nya befogenheten är uttryckligen att beakta de situationer där tröskeln för förundersökning ännu inte har överskridits.

Tillträde och genomsökning i de lokaler som avses i bestämmelsen är aktuella i situationer där det i samband med eller efter beslutet om omhändertagande har konstaterats att det föreligger sådan överhängande risk för missbruk av föremålen som avses i 92 § i skjutvapenlagen och där omständigheterna i övrigt är sådana att hoten mot människors liv och hälsa förutsätter omedelbar verkställighet av beslutet om omhändertagande därför att ett dröjsmål med verkställigheten bedöms öka risken för att hoten mot människors liv och hälsa realiseras. Behovet av verkställighet måste konstateras genom en samlad bedömning av situationen, och polisen kan få kännedom om omständigheterna på många olika sätt. En sådan situation kan exempelvis föreligga om det vid ett beslut om temporärt omhändertagande har konstaterats att det finns ett överhängande hot om missbruk av vapen och polisen samtidigt har kännedom om till exempel drogmissbruk, sjukdomar som är väsentliga med avseende på vapeninnehavet eller allmänna svårigheter i fråga om livsbalansen. Behovet av omedelbar verkställighet kan också anknyta till omständigheter som gäller andra personer, exempelvis personer i tillståndshavarens närmaste krets.

I bestämmelsen ges en polisman rätt till tillträde och genomsökning för att säkerställa ett beslut om omhändertagande. Skjutvapenlagstiftningen förpliktar visserligen en polisman att omhänderta de föremål som avses i ett beslut om omhändertagande. Innan polisen vidtar en säkringsåtgärd enligt den bestämmelse som ger rätt till tillträde och genomsökning ska situationen dock bedömas också utifrån de allmänna principer som styr polisverksamheten. Tillträde till hemfridsskyddade lokaler i syfte att omhänderta föremål kräver ett förordnande av en polisman som hör till befälet (2 mom.). Det är frågan om hemfridsskyddade lokaler som åtnjuter skydd enligt grundlagen. Det är motiverat att principerna i 1 kap. i polislagen, däribland respekten för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, proportionalitetsprincipen, principen om minsta olägenhet och principen om ändamålsbundenhet, bedöms inte bara av den polisman som utför uppgiften utan också av en polisman som hör till befälet.

Enligt förslaget har en polisman rätt att utföra genomsökning endast i den omfattning som är nödvändig för att säkerställa verkställigheten av ett sådant beslut om omhändertagande som avses i

Betänkande FvUB 12/2017 rd

bestämmelsen. Genomsökningsförfarandet ska begränsas och åtgärderna riktas enbart till sådana lokaler och föremål där man med fog kan anta att de föremål som avses i beslutet om omhändertagande kan förvaras. Nödvändighetskravet förutsätter dessutom att genomsökningen ska avslutas omedelbart när polisen har omhändertagit föremålen. Vid bedömningen av nödvändigheten ska det också beaktas om det föremål som avses i beslutet om omhändertagande kan hota människors liv eller hälsa självständigt. Polismannen ska vid genomsökningen i mån av möjlighet försöka samarbeta med lokalens innehavare när det gäller inriktningen av genomsökningen.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande måste det av förslaget till paragraf tillräckligt exakt framgå vilka de omständigheter med relevans för de grundläggande fri- och rättigheterna är som nödvändigtvis kräver befogenheter som utsträcker sig till hemfridskyddade lokaler. Det är ett villkor för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Enligt förvaltningsutskottets förslag måste genomsökningen vara nödvändig för att skydda liv och hälsa. Med nödvändighet avses att genomsökning är tillåten om målet (skydd av liv och hälsa) inte kan uppnås genom förfaranden som ingriper mindre i de grundläggande fri- och rättigheterna. Med skydd av liv och hälsa avses i paragrafen att en persons beteende inte i sig behöver medföra konkret risk för liv eller hälsa, utan ”skyddet” omfattar också beteende som är ägnat att hota liv eller hälsa för personen själv eller någon annan.

Privatpersoner förvarar huvudsakligen sina skjutvapen i hemfridskyddade lokaler som hemmet och, mer sällan, fritidsbostaden. I sådana fall kan temporärt omhändertagande endast vidtas efter genomsökning.

Grunden för att en genomsökning är nödvändig och avgränsningen av genomsökningsförfarandet så att åtgärden hänförs sig endast till platser som är relevanta för säkerställandet av beslutet om omhändertagande och så att det vid genomsökningen endast används de metoder som krävs för att säkerställa beslutet ska också framgå av det förordnande om tillträde till hemfridskyddade lokaler som utfärdas av en polisman som hör till befälet.

7 §. Vidtagande av åtgärder. (Ny). Utskottet anser det nödvändigt att i anknytning till den föreslagna 6 a § ändra också 2 kap. 7 § i polislagen. Paragrafen berörs inte i propositionen. Utskottet föreslår att paragrafen ändras så att förfarandet för vidtagande av åtgärder utsträcks till att gälla det tillträde och den genomsökning i syfte att säkerställa verkställigheten av beslut om temporärt omhändertagande av skjutvapen som avses i 6 a §. Eftersom det är en polisman som hör till befälet som beslutar om genomsökning ligger det också på dennes ansvar att se till att det upprättas ett behörigt protokoll över de vidtagna åtgärderna eller att det görs motsvarande anteckningar i någon annan handling. Kravet på att upprätta ett protokoll eller göra motsvarande anteckningar i någon annan handling motsvarar de krav i fråga om dokumentation som i dag ställs på polisverksamheten. Med ordet ”motsvarande” understryks att det inte räcker med vilken anteckning som helst utan åtgärderna måste dokumenteras tillräckligt utförligt. Det är nödvändigt för att säkerställa rättstryggheten för såväl den som är föremål för åtgärden som för polisen.

När det finns skäl att misstänka brott ska bestämmelserna i tvångsmedelslagen tillämpas på vidtagande av åtgärderna.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

Ingressen och lagrubriken. Av förvaltningsutskottets förslag följer att också lagens ingress och rubrik måste ändras.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1—3 i proposition RP 266/2016 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av skjutvapenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i skjutvapenlagen (1/1998) 19 § 1 mom. 3 punkten, 45 c, 46, 50—53, 59 a och 60 § samt 103 § 4 punkten,

av dem 19 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 601/2001, 45 c och 53 § sådana de lyder i lag 124/2011, 46 och 50 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 124/2011, 52 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 601/2001, 59 a § sådan den lyder i lagarna 601/2001 och 508/2009 samt 103 § 4 punkten sådan den lyder i lag 532/2007,

ändras 1 § 2 mom., 18 § 1 mom., 25 §, 27 § 3 mom., 42 §, 43 § 1 mom., 44 § 1 mom., rubriken för 45 § och 45 § 1 mom., 45 a §, 45 b § 2 mom., 47, 54, 55, 55 a, 61, 62 och 65 §, 66 § 2 och 3 mom., 67 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom., 70, 73, 74, 79, 83 a, 85, 89, 90 och 93 §, 103 § 3 och 5 punkten, 113 § 2 mom., 115 § 1 mom., 116 § 1 och 2 mom. samt 117 §,

av dem 1 § 2 mom., 18 § 1 mom., 70 § samt 116 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 764/2015, 25 §, 27 § 3 mom., 44 § 1 mom., rubriken för 45 § och 45 § 1 mom., 45 b § 2 mom., 66 § 2 mom. och 89 § sådana de lyder i lag 124/2011, 42 § sådan den lyder i lagarna 601/2001 och 508/2009, 43 § 1 mom. och 55 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 124/2011, 45 a, 55 a, 61 och 62 §, 66 § 3 mom., 67 § 2 mom. samt 73 och 90 § sådana de lyder i lag 601/2001, 54 § sådan den lyder i lagarna 601/2001 och 124/2011, 65, 74 och 85 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 601/2001, 83 a § sådan den lyder i lag 508/2009, 103 § 3 och 5 punkten sådana de lyder i lag 532/2007, 113 § 2 mom. sådant det lyder i lag 800/2003, 115 § 1 mom. sådant det lyder i lag 190/2016 och 117 § sådan den lyder i lag 690/2013, samt

Betänkande FvUB 12/2017 rd

fogas till 12 § ett nytt 3 mom., till 18 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 764/2015, ett nytt 3 mom., till lagen nya 42 a, 42 b, 42 c, 42 d, 66 a, 89 a och 119 a § samt till 103 §, sådan den lyder i lagarna 532/2007, 124/2011 och 764/2015, en ny 2 a-punkt som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om skjutvapen gäller också robot- och raketuppskjutningssystem, gassprayer samt effektiva luftvapen. På gassprayer tillämpas dock inte 2—10, 12, 15, 31—33, 35, 35 a, 36, 42, 42 a—42 d, 43—45, 45 a, 45 b, 45 d, 47—52, 53 a, 54, 55, 56—59 och 61—63 §, 66 § 1 mom. 1 och 3 punkten, 67 b, 68, 70—72, 74—77, 80—82, 89, 90 och 106 §, 106 a § 2 och 3 mom., 106 b, 110, 110 a—110 c, 112, 112 a och 112 b §. På effektiva luftvapen tillämpas inte 3—12, 31—33, 35, 35 a, 36, 45 d, 53 a, 55 a—55 c, 61—63, 67 b, 72, 106 b, 110 eller 110 a—110 c §. I 17 § föreskrivs om andra undantag från tillämpningsområdet.

12 §

Modifiering av skjutvapen och vapendelar

Med *temporär modifiering av ett skjutvapen* avses en åtgärd som leder till att vapentypen, funktionssättet eller kalibern ändras tillfälligt när ett vapens pipa eller slutstycke eller vardera byts.

18 §

Tillståndsplikt

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, krävs det tillstånd för

- 1) överföring och införsel till Finland, överföring och utförsel från Finland, kommersiell transitering, kommersiell förvaring, förvärv, innehav och tillverkning av samt handel med skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler,
- 2) reparation och modifiering av skjutvapen och vapendelar, med undantag för temporär modifiering av en enskild persons vapen med vapendelar som innehas med stöd av tillstånd för innehav av vapendelar.

Polisstyrelsen bestämmer hur tillståndshandlingarna ska utformas och beslutar om övriga omständigheter som hänför sig till framställningen av handlingarna.

25 §

Anmälan till vapenregistersystemet och förande av register

En vapennäringsidkare ska ~~med hjälp av elektroniska tjänster~~ till vapenregistersystemet anmäla identifieringsuppgifter om skjutvapen, effektiva luftvapen, gasspray och vapendelar, **namnet**

Betänkande FvUB 12/2017 rd

på överlåtaren och förvärvaren av ett föremål samt namnet på den som gett i uppdrag att reparera eller modifiera ett föremål. En vapennäringsidkare ska också göra anmälan om patroner och särskilt farliga projektiler eller föra register över dem. Anmälan ska med hjälp av sådana elektroniska tjänster som avses i 119 a § göras inom 10 dagar från det att ett föremål har kommit i vapennäringsidkarens besittning. Bestämmelser om anmälan av identifieringsuppgifter om vapen och vapendelar vid överlåtelse av föremålet finns i 42 c §. Anmälan om överlåtelse av patroner och särskilt farliga projektiler ska göras i samband med överlåtelsen.

I ett register över patroner och särskilt farliga projektiler ska namnet på överlåtaren och förvärvaren av föremålet antecknas. Personuppgifter i registret får endast lämnas ut till den tillsynsmyndighet som avses i 115 § för myndighetens tillsynsuppgifter. Vapennäringsidkaren ska på anfordran visa upp registret för polisen samt överlåta det till tillståndsmyndigheten när näringstillståndet i vapenbranschen upphör att gälla eller om det återkallas. Registret ska förvaras i minst 30 år efter det att den sista anteckningen har gjorts i det och det ska förstöras när det har gått 50 år sedan den senaste anteckningen gjordes i det. (Nytt 2 mom.)

Närmare bestämmelser om anmälan av identifieringsuppgifter om skjutvapen, effektiva luftvapen, gasspray, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler samt om förande, uppvisande och överlåtande av register över patroner och särskilt farliga projektiler utfärdas genom förordning av statsrådet. (2 mom. i RP)

27 §

Vapenhanteringstillstånd

Vapenhanteringstillstånd kan meddelas den som har fyllt 18 år och som utifrån sitt hälsotillstånd och uppförande ska anses lämplig att hantera skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler. När vapenhanteringstillstånd meddelas en person som inte har fyllt 20 år ska tillståndsmyndigheten förena tillståndet med ett villkor om att tillståndet inte ger tillståndshavaren rätt att hantera sådana skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 4—7 punkten förrän han eller hon har fyllt 20 år.

---

42 §

Vapentillstånd

Vapentillstånd är ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel. Ett vapentillstånd kan förenas med rätt att förvärva (*förvärvsrätt*) eller för privat ändamål tillverka eller modifiera ett skjutvapen eller en vapendel (*rätt till privat tillverkning*). Vapentillstånd meddelas och återkallas av en polisinsättning. Vapentillstånd förenad med förvärvsrätt eller rätt till privat tillverkning av särskilt farligt skjutvapen och delar till ett sådant meddelas och återkallas dock av Polisstyrelsen.

Tillståndsansökan ska lämnas in till en polisinsättning. Ansökan får lämnas in elektroniskt. Sökanden eller den vapenansvarige i en sammanslutning eller stiftelse ska dock på begäran infinna sig personligen vid polisinsättningen. Av särskilda skäl kan ansökan lämnas in också till en finsk beskickning i utlandet.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

En sökande som inte har hemkommun i Finland ska visa upp ett av en myndighet i bosättningslandet meddelat samtycke till förvärv av det skjutvapen, det effektiva luftvapen eller den vapendel som ansökan avser. Sökanden ska dessutom lämna skriftlig utredning om sin avsikt att inneha skjutvapnet eller vapendelen i Finland.

42 a §

Förvärvsrätt och rätt till privat tillverkning

Med vapentillstånd förenad förvärvsrätt eller rätt till privat tillverkning meddelas för högst ett år. Av särskilda skäl kan förvärvsrätt eller rätt till privat tillverkning meddelas för högst två år.

Rätt till privat tillverkning kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 och 45 a § med iakttagande av vad som föreskrivs i 43 §, med undantag för 43 § 1 mom. 8 punkten och 2 mom., och med iakttagande av vad som föreskrivs i 44 §.

Ett vapentillstånd upphör att gälla om ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel inte har förvärvats under förvärvsrättens giltighetstid eller inte har tillverkats eller modifierats under giltighetstiden för rätten till privat tillverkning.

Den som med stöd av sin förvärvsrätt inte har förvärvat eller med stöd av sin rätt till privat tillverkning inte har tillverkat eller modifierat ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel ska inom 30 dagar från det att vapentillståndet har upphört att gälla lämna in tillståndsbeviset till en polisinrättning, utom i det fall att tillståndet är elektroniskt.

42 b §

Beslut samt giltighetstid och tillståndsvillkor

När ett vapentillstånd meddelas i enlighet med ansökan ges sökanden varken ett separat förvaltningsbeslut eller en besväransvisning.

Vapentillståndet gäller tills vidare, om inte tillståndet av särskilda skäl ska meddelas för viss tid. Det första vapentillstånd som meddelas en fysisk person för sådant skjutande av djur som är tillåtet enligt jaktlagstiftningen, för sport- och hobbysskytte eller för en uppvisning, filminspelning eller annan motsvarande förevisning, beviljas för ett skjutvapen inom en kategori som omfattar de vapentyper som avses i 6 § 2 mom. 4—7 punkten och för en period på högst fem år. Samtliga vapentillstånd som meddelas tillståndshavaren för skjutvapen inom samma vapenkategori som det första vapentillståndet och som meddelas medan det första vapentillståndet är i kraft meddelas för viss tid och upphör att gälla senast vid samma tidpunkt som det första vapentillståndet. För arbete där ett skjutvapen är nödvändigt meddelas vapentillstånd dock för högst fem år i sänder. I ett sådant vapentillstånd ska det tas in ett villkor om att tillståndet är i kraft endast så länge som tillståndshavaren innehar arbetsuppgiften i fråga. Vapentillstånd för förvaring och transport av ett hagelgevär, ett gevär, ett salongsgevär eller ett kombinationsvapen som är avsett att innehas av en person som fyllt 15 men inte 18 år och som står under en vapentillståndshavares vårdnad meddelas för viss tid som går ut senast när den yngsta innehavaren av parallelltillstånd fyller 19 år.

Tillståndsmyndigheten kan förena ett vapentillstånd med ett villkor om att det är förbjudet att skjuta med ett skjutvapen som hör till en samling. I ett vapentillstånd som har meddelats för förvaring och transport av ett hagelgevär, ett kombinationsvapen, ett gevär eller ett salongsgevär

Betänkande FvUB 12/2017 rd

som innehas av en person som fyllt 15 men inte 18 år och som står under en vapentillståndshavares vårdnad ska det tas in ett villkor om att tillståndshavaren inte får skjuta med vapnet.

42 c §

Anmälan till polisen av identifieringsuppgifter om vapen och vapendelar

Identifieringsuppgifterna om ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel ska anmälas till polisen. Uppgifterna lämnas

1) ~~till polisens vapenregistersystem~~ av överlåtaren ~~med hjälp elektroniska tjänster~~ i samband med överlåtelsen, **om överlåtaren är** innehavare av ett i 20 § avsett näringstillstånd i vapenbranschen,

2) **i andra fall än de som avses i 1 punkten** av den vapentillståndshavare som förvärvat, tillverkat eller modifierat föremålet inom 30 dagar från förvärvet, tillverkningen eller modifieringen **av föremålet. Anmälan** får lämnas med hjälp av elektroniska tjänster.

Närmare bestämmelser om **förfarandena för och innehållet i** anmälan ~~till polisen~~ av identifieringsuppgifter om vapen, **effektiva luftvapen** och vapendelar utfärdas genom förordning av statsrådet.

42 d §

Uppvisande av vapen och vapendelar samt tillståndsbevis för polisen

När en vapentillståndshavare anmäler de identifieringsuppgifter som avses i 42 c §, och överlåtarens tillstånd som berättigar till innehav av skjutvapen eller vapendelar har meddelats före 2000 ska skjutvapnet eller vapendelen visas upp för polisen inom 30 dagar från förvärvet, tillverkningen eller modifieringen. Ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel som förvärvats utomlands eller tillverkats eller modifierats av en enskild person ska visas upp för polisen inom 30 dagar från förvärvet, tillverkningen eller modifieringen.

Ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel ska på begäran visas upp för polisen **inom den tidsfrist som angetts av polisen**. Ett tillståndsbevis ska på begäran visas upp för och överlämnas till polisen **inom den tidsfrist som angetts av polisen**.

43 §

Godtagbara användningssystem

Vapentillstånd kan meddelas för

- 1) sådant skjutande av djur som är tillåtet enligt jaktlagstiftningen,
- 2) sport- och hobbyskytte,
- 3) arbete där ett vapen är nödvändigt,
- 4) uppvisning, filminspelning eller annan motsvarande förevisning,
- 5) musei- eller samlarändamål,
- 6) förvaring som minnessak,
- 7) signalering,

Betänkande FvUB 12/2017 rd

8) förvaring och transport av ett hagelgevär, ett gevär, ett salongsgevär eller ett kombinationsvapen avsett att innehas av en person som fyllt 15 men inte 18 år och som står under tillståndshavarens vårdnad.

---

44 §

Krav som gäller skjutvapen och vapendelar som förvärvas

Vapentillstånd kan endast meddelas för ett sådant skjutvapen eller en sådan vapendel som på basis av antalet patroner i magasinet, kaliber eller andra egenskaper inte är onödigt eldkraftigt och effektivt för det användningssyfte som sökanden angett och som lämpar sig väl för det syftet. Om det användningssyfte som sökanden har angett är sådant skjutande av djur som är tillåtet enligt jaktlagstiftningen, ska vid bedömningen av skjutvapnets lämplighet dessutom iakttagas jaktlagen (615/1993) och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den. För sådant skjutande av djur som är tillåtet enligt jaktlagstiftningen kan vapentillstånd inte meddelas för något annat i 6 § 2 mom. 4—7 punkten avsett skjutvapen än miniatyrpistol med enkelskott eller miniatyrrevolver.

---

45 §

Krav som gäller en fysisk person som innehavare av vapentillstånd

Vapentillstånd kan meddelas den som har fyllt 18 år och som utifrån sitt hälsotillstånd och uppförande kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar. Tillståndsmyndigheten har rätt att få en medicinsk bedömning av sökanden, om tillståndsmyndigheten utifrån tillgänglig information eller en intervju med sökanden har anledning att ifrågasätta att sökanden som person är lämplig att inneha ett skjutvapen. Trots tystnadsplikten har tillståndsmyndigheten rätt att i den medicinska bedömningen få sådana hälsouppgifter om sökanden som är nödvändiga när tillståndsmyndigheten bedömer om sökanden är lämplig att inneha ett skjutvapen. En värnpliktig person ska på begäran visa upp utredning över fullgjord beväringstjänst eller civiltjänst. Om den värnpliktige inte har fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst ska han på begäran visa upp ett förordnande om tjänstgöring eller ett beslut om befrielse från tjänstgöring, uppskov med eller avbrytande av tjänstgöring, samt orsakerna till detta. Vapentillstånd för pistol, miniatyrpistol, revolver eller miniatyrrevolver eller för delar till sådana kan endast meddelas personer som har fyllt 20 år. Vapentillstånd för ett skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 4—7 punkten och som används för sport- och hobbyskytte kan meddelas en fysisk person endast om denne visar upp ett intyg över sin hobby, som han eller hon ska ha utövat aktivt i minst två års tid. Intyget ska vara utfärdat av en skytteinstruktör i en förening som har ett tillstånd enligt 4 § i föreningslagen (503/1989). Hälften av den tjänstgöring som en värnpliktig har fullgjort i vapentjänst eller hälften av den tjänstgöring som har fullgjorts i frivillig militärtjänst för kvinnor räknas in i den tvååriga period under vilken hobbyn fortsatt ska ha utövats aktivt. Vapentillstånd för ett skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 4—7 punkten i denna lag och som används för sport- och hobbyskytte kan meddelas också om personen visar upp en tillförlitlig utredning över sin hobby och ett intyg från den statliga myndig-

Betänkande FvUB 12/2017 rd

het som är personens arbetsgivare över att personen i sina tjänsteuppdrag bär ett skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 4—7 punkten.

---

45 a §

Krav som gäller en sammanslutning eller stiftelse som innehavare av vapentillstånd

Vapentillstånd kan meddelas en sammanslutning eller stiftelse som är registrerad i Finland eller som sköter offentliga uppdrag och som utifrån syftet med verksamheten och andra omständigheter kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar. Vapentillstånd kan meddelas endast en sökande vars förvaringslokaler för skjutvapen och vapendelar har godkänts av polisinrättningen på den ort där förvaringslokalerna finns och som har en i 45 b § avsedd vapenansvarig.

Beträffande de krav som gäller innehavaren av en vapentillstånd iakttas dessutom i tillämpliga delar 45 § 2 och 3 mom.

45 b §

Vapenansvarig i en sammanslutning eller stiftelse

Den vapenansvarige godkänns och godkännandet återkallas av polisinrättningen på sammanslutningens eller stiftelsens hemort. Polisinrättningen kan kräva att det finns fler än en vapenansvarig, om det behövs med beaktande av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet. Som vapenansvarig kan godkännas en person som har fyllt 18 år och som utifrån sitt hälsotillstånd, sitt uppförande och sin förtrogenhet med skjutvapen och vapendelar kan anses lämplig att inneha skjutvapen och vapendelar. Om den vapenansvarige ansvarar för skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 4—7 punkten för en sammanslutningsräkning kan som vapenansvarig endast godkännas en person som har fyllt 20 år.

---

47 §

Förvärvstillstånd för utomlands bosatt person

Tillstånd för en utomlands bosatt person att förvärva ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler (förvärvstillstånd för utomlands bosatt person) meddelas och återkallas av Polisstyrelsen. Tillståndet berättigar till förvärv av det skjutvapen, den vapendel, de patroner och de särskilt farliga projektiler som nämns i tillståndet. Tillståndet berättigar inte till innehav av föremålen och de får inte överlåtas till tillståndshavaren i Finland, utan de ska utan dröjsmål sändas till den adress i tillståndshavarens bosättningsland som nämns i tillståndet.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

54 §

Parallelltillstånd

Till ett skjutvapen eller en vapendel som det har meddelats vapentillstånd för kan med tillståndshavarens samtycke meddelas en parallell innehavs rätt (parallelltillstånd). Med statens samtycke kan parallelltillstånd meddelas också för ett skjutvapen eller en vapendel som staten äger. För ett skjutvapen eller en vapendel som hör till en samling kan endast en vapensamlare meddelas parallelltillstånd. Tillståndet meddelas och återkallas av den myndighet som nämns i 42 § 1.

Parallelltillstånd kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 §, med iakttagande av 42 § 2 och 3 mom. samt av 43 och 44 §. Med vårdnadshavarnas samtycke kan tillstånd för ett hagelgevär, ett gevär, ett salongsgevär eller ett kombinationsvapen för sådant skjutande av djur som är tillåtet enligt jaktlagstiftningen eller för sport- och hobbysskytte dock meddelas också en person som har fyllt 15 men inte 18 år och som annars uppfyller de krav som gäller en tillståndshavare. Parallelltillstånd för ett skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 4–7 punkten får av synnerligen vägande skäl meddelas en person som har fyllt 18 men inte 20 år för sport- och hobbysskytte.

Då parallelltillstånd söks ska vapentillståndshavarens samtycke eller statens samtycke till att ett parallelltillstånd meddelas visas upp. Tillståndsmyndigheten kan dessutom kräva att skjutvapnet eller vapendelen visas upp för polisen.

55 §

Parallelltillståndets giltighetstid och tillståndsvillkor

Parallelltillstånd meddelas för den tid vapentillståndet är i kraft, om det inte av särskilda skäl ska meddelas för en kortare tid. Tillstånd för skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 4–7 punkten meddelas emellertid för högst fem år och tillstånd för andra skjutvapen för högst tio år. Om en person har ett i 42 b § 2 mom. avsett vapentillstånd som har meddelats för fem år, meddelas parallelltillstånd för skjutvapen som avses i 6 § 2 mom. 4–7 punkten för viss tid som går ut senast samma dag som giltighetstiden för vapentillståndet.

Tillståndsmyndigheten kan förena ett parallelltillstånd med ett villkor om att det är förbjudet att skjuta med ett skjutvapen som hör till en samling.

55 a §

Tillstånd för gassprayer

Tillstånd att förvärva och inneha gassprayer (tillstånd för gassprayer) meddelas och återkallas av en polisinrättning med iakttagande av 42 § 2 och 3 mom. Tillståndet meddelas för högst fem år i sänder. Tillstånd för musei- eller samlarändamål kan också meddelas tills vidare.

Tillståndet berättigar under tillståndets giltighetstid till förvärv, innehav och byte av sådana gassprayer som antecknats i tillståndet. Ett tillstånd som meddelas en sammanslutning ger den som har fyllt 18 år, är anställd hos tillståndshavaren och är tillräckligt förtrogen med trygg hantering av gassprayer rätt att bära en i tillståndet avsedd gasspray i arbetet, om det är nödvändigt för skyddande av egen eller någon annans personliga integritet eller av egendom.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

61 §

Förvärv och innehav av patroner

Ett vapentillstånd och ett parallelltillstånd berättigar till förvärv och innehav av sådana andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för det skjutvapen som tillståndshavaren har rätt att låna ut så som föreskrivs i 87 § 1 mom. Innehavare av ett europeiskt skjutvapenpass, ett privat införelstillstånd som ger rätt att inneha ett skjutvapen eller ett tillstånd att inneha ett skjutvapen som har meddelats i Norge, Sverige, Island eller Danmark har rätt att vid vistelse i Finland förvärva och inneha sådana andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för att användas i detta vapen. I tillståndet kan tillståndsmyndigheten dock ta in ett villkor om att tillståndet inte berättigar till förvärv och innehav av patroner som lämpar sig för ett vapen som hör till en samling eller som förvaras som minnessak.

62 §

Skjutförnödenhetstillstånd

Tillstånd att förvärva, tillverka och inneha patroner och särskilt farliga projektiler (skjutförnödenhetstillstånd) meddelas och återkallas av en polisinrättning.

Tillstånd kan meddelas under de förutsättningar som anges i 45 § 1 mom. eller 45 a § 1 mom., med iakttagande av vad som i 42 § 2 och 3 mom. föreskrivs om vapentillstånd.

Tillstånd att förvärva, tillverka och inneha särskilt farliga patroner och projektiler kan meddelas endast av särskilda skäl.

65 §

Samtycke

Den som har hemkommun i Finland meddelas på begäran ett samtycke som är avsett att visas upp för myndigheterna i utlandet (samtycke) och av vilket framgår att personen i fråga i utlandet får meddelas tillstånd att förvärva ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler. Samtycke meddelas av en polisinrättning.

Samtycke meddelas en fysisk person som har ett vapentillstånd för skjutvapnet eller vapendelen i fråga eller ett tillstånd för gassprayer eller rätt att förvärva och inneha dessa patroner eller särskilt farliga projektiler. Samtycke meddelas också en i 45 b § avsedd vapenansvarig som med stöd av det tillstånd som meddelats en sammanslutning eller stiftelse har rätt att förvärva och inneha föremålet. Det tillståndsbevis som gäller vapentillståndet, tillståndet för gassprayer eller tillståndet att förvärva och inneha patroner eller särskilt farliga projektiler ska visas upp för polisen då samtycke söks.

Samtycke meddelas för den tid de tillstånd som avses i 2 mom. är i kraft. Det meddelas dock för högst två år.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

66 §

Tillståndens och samtyckets upphörande

Ett parallelltillstånd upphör att gälla när vapentillståndet upphör att gälla eller återkallas. Ett vapentillstånd som har meddelats för förvaring och transport av ett hagelgevär, ett gevär, ett salongsgevär eller ett kombinationsvapen som är avsett att innehas av en person som fyllt 15 men inte 18 år och som står under tillståndshavarens vårdnad, upphör att gälla när parallelltillstånden upphör att gälla.

Ett samtycke upphör att gälla då vapentillståndet, tillståndet för gassprayer eller tillståndet att förvärva och inneha patroner eller särskilt farliga projektiler upphör att gälla eller återkallas.

66 a §

När ett ärende om återkallelse av tillstånd inleds

Ett ärende om återkallelse av ett tillstånd som berättigar till förvärv eller innehav av ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler ska inledas, om

1) förutsättningarna enligt 67 § 1 mom. 2 eller 3 punkten för återkallelse av tillstånd uppfylls, eller

2) det finns grundad anledning att misstänka att förutsättningarna enligt 67 § 2 mom. för återkallelse av tillstånd uppfylls.

67 §

Återkallelse av tillstånd

Ett tillstånd som berättigar till förvärv eller innehav av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler ska återkallas

---

3) om innehavaren av vapentillståndet eller staten återkallar ett samtycke enligt 54 § 1 mom.

Den myndighet som återkallar ett parallelltillstånd ska meddela innehavaren av vapentillståndet om återkallande av parallelltillståndet.

70 §

Anmälan till polisen om förvärv samt uppvisande av vapendelar och effektiva luftvapen

Den som förvärvar en vapendel eller ett effektivt luftvapen ska inom 30 dagar från förvärvet göra en anmälan om förvärvet till en polisinrättning, om

1) rätten att förvärva och inneha vapendelen grundar sig på förvärvarens i 19 § 1 mom. 2 punkten avsedda rätt att inneha ett skjutvapen som består av motsvarande delar, eller

Betänkande FvUB 12/2017 rd

2) rätten att förvärva och inneha det effektiva luftvapnet grundar sig på förvärvarens i 19 § 1 mom. 8 punkten avsedda rätt att inneha ett skjutvapen.

Anmälan kan göras med hjälp av elektroniska tjänster. Vapendelen eller det effektiva luftvapnet ska på begäran visas upp för polisen.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid anmälan enligt 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

73 §

Överföring till Finland med stöd av tillstånd som gäller innehav samt överföring och införsel till Finland med stöd av tillstånd som gäller innehav i de nordiska länderna

Ett vapentillstånd, ett parallelltillstånd och ett tillstånd för gassprayer ger rätt att för privat ändamål till Finland överföra det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt andra än särskilt farliga patroner som lämpar sig för vapnet i fråga.

Ett skjutförnödenhetstillstånd ger rätt att till Finland överföra de patroner och projektiler som nämns i tillståndet.

Ett sådant tillstånd att inneha ett skjutvapen eller en vapendel som har meddelats i Norge, Sverige, Island eller Danmark ger rätt att till Finland överföra och föra in det skjutvapen och den vapendel som nämns i tillståndet samt en behövlig mängd patroner som lämpar sig för att användas i vapnet i fråga, samt att inneha föremålen i högst tre månader från överföringen eller införseln till Finland. En förutsättning är att syftet med överföringen eller införseln är deltagande i ett sport- eller jaktevenemang som ordnas i Norge, Sverige, Island, Danmark eller Finland. Tillståndet ger också rätt att föra föremålen tillbaka till Sverige eller Danmark.

74 §

Europeiskt skjutvapenpass

Till en fysisk person som med stöd av ett vapentillstånd eller parallelltillstånd har rätt att inneha ett skjutvapen eller en vapendel utfärdar en polisinrättning ett europeiskt skjutvapenpass. Det tillståndsbevis som gäller vapentillståndet eller parallelltillståndet ska visas upp för polisen då skjutvapenpass söks.

Innehavaren av ett europeiskt skjutvapenpass ska visa upp skjutvapenpasset och på begäran överlämna det till en polisinrättning för att nödvändiga anteckningar ska kunna införas då

- 1) personuppgifterna för innehavaren av skjutvapenpasset har ändrats,
- 2) vapentillståndets eller parallelltillståndets giltighetstid eller tillståndsvillkor har ändrats,
- 3) skjutvapnet eller vapendelen har modifierats,
- 4) skjutvapnet eller vapendelen har överlåtits, förkommit, stulits eller försatts i varaktigt obrukbart skick.

I de fall som nämns i 2 mom. ska det europeiska skjutvapenpasset visas upp och på begäran överlämnas inom 30 dagar från den händelse som nämns i 1–4 punkten.

Ett europeiskt skjutvapenpass är i kraft under giltighetstiden för de tillstånd som antecknats i passet och berättigar till innehav av skjutvapen eller vapendelar. Passet är dock i kraft högst fem år från den dag det utfärdades. Skjutvapenpassets giltighetstid kan förlängas.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

79 §

Tillståndsvillkoren och giltighetstiden för privat införseltillstånd

Privat införseltillstånd meddelas för högst ett år. Av särskilda skäl kan tillstånd meddelas för högst två år. Ett tillstånd kan berättiga till innehav i högst tre månader av de föremål som förts in med stöd av tillståndet.

Privat införseltillstånd och föremål som förts in med stöd av det ska i samband med införseln visas upp för Tullen.

83 a §

Tullens anmälningsskyldighet

Tullen ska med tre månaders intervaller underrätta Polisstyrelsen om införsel till Finland av föremål som nämns i ett vapentillstånd, ett tillstånd för gassprayer och ett privat införseltillstånd. Närmare bestämmelser underrättelsen utfärdas genom förordning av statsrådet.

85 §

Rätt till varaktig överlåtelse

Skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler får i kommersiellt syfte överlåtas varaktigt endast av vapennäringsidkare som har rätt därtill med stöd av näringsstillstånd i vapenbranschen.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag får skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler varaktigt överlåtas för privat ändamål endast av innehavaren av ett vapentillstånd eller tillstånd för gassprayer samt patroner och särskilt farliga projektiler dessutom av innehavaren av ett parallelltillstånd eller skjutförnödenhetstillstånd.

89 §

Anmälan om överlåtelse

Den som varaktigt överlåter ett skjutvapen eller en vapendel till någon annan ska inom 30 dagar från överlåtelsen lämna in en anmälan om saken till en polisinrättning. Anmälan kan lämnas in med hjälp av elektroniska tjänster. Vid överlåtelse mellan vapennäringsidkare ska överlåtaren dock lämna in en anmälan med hjälp av elektroniska tjänster till polisens vapenregistersystem inom tio dagar från överlåtelsen. Överlåtelse av en ljuddämpare ska anmälas endast om mottagarens rätt att förvärva ljuddämparen grundar sig på ett vapentillstånd som meddelats för en ljuddämpare eller om överlåtarens innehavs rätt grundar sig på ett vapentillstånd eller ett parallelltillstånd som meddelats för en ljuddämpare.

Bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas i anmälan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

89 a §

Anmälan om överlåtelse av patroner

~~En vapennäringsidkare som har rätt att idka handel med eller tillverka skjutvapen ska i samband med att patroner överläts göra en anmälan om de överlåtna patronerna till polisens vapenregistersystem med hjälp av elektroniska tjänster. Uppgifterna antecknas i uppgifterna om den vapentillståndshavare som förvärvat patronerna.~~

90 §

Skyldighet att visa upp och överlämna bevis på vapentillstånd

Innehavaren av ett vapentillstånd ska inom 30 dagar från det att ett skjutvapen eller en vapendel varaktigt har överlåtits till någon annan visa upp och på begäran överlämna tillståndsbeviset till en polisinrättning, utom om vapentillståndet är elektroniskt.

93 §

Temporärt omhändertagande och tillståndets giltighetstid

Om ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler omhändertas temporärt upphör det näringstillstånd i vapenbranschen som gäller föremålet i fråga eller det tillstånd som berättigar till innehav av föremålet för privat bruk att gälla.

Om polisen temporärt omhändertar ett skjutvapen eller en vapendel som innehas med stöd av ett parallelltillstånd, fortsätter det vapentillstånd och de övriga parallelltillstånd som gäller skjutvapnet eller vapendelen i fråga att vara i kraft.

103 §

Skjutvapenförseelse

Den som i strid med denna lag uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

---

2 a) försummar **anmälningsskyldigheten** enligt 42 c § 1 mom. 1 punkten ~~att lämna identifieringsuppgifter till polisens vapenregistersystem om ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel i samband med en överlåtelse,~~

3) försummar **anmälningsskyldigheten** enligt 42 c § 1 mom. 2 punkten **eller försummar skyldigheten enligt 42 d § 1 mom. att för polisen visa upp ett skjutvapen eller en vapendel eller ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel som förvärvats utomlands eller tillverkats eller modifierats av en enskild person** eller försummar skyldigheten enligt 42 § d 2 mom. att visa upp ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel på begäran för polisen,

---

5) försummar skyldigheten enligt 42 d § 2 mom. eller 90 eller 112 § att visa upp eller överlämna ett tillståndsbevis till polisen, skyldigheten enligt 74 § 3 mom. att visa upp eller överlämna ett

Betänkande FvUB 12/2017 rd

europiskt skjutvapenpass till polisen eller skyldigheten enligt 96 § 1 mom. att överlämna ett tillståndsbevis eller samtycke till polisen,

---

113 §

Polisens skyldighet att föra register

De register som avses i 1 mom. är sekretessbelagda. Sekretessbelagda är också tillståndsansökningar som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler samt ansökningar om förhandssamtycke, samtycke och godkännande som vapensamlare samt beslut i en sådan sak. Polisen kan dock av särskilda skäl genom beslut bekräfta giltigheten för eller en uppgift i ett enskilt tillstånd, om identiteten hos den som begär informationen är känd för polisen. Tillståndshavaren kan i polisens vapenregistersystem med hjälp av elektroniska tjänster granska uppgifterna om sina egna tillstånd när det gäller deras giltighetstid och innehåll. På registerföringen samt på användningen, utlämnandet och utplåningen av uppgifter ur registren tillämpas i övrigt lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003).

115 §

Tillsynen över efterlevnaden av lagen

Polisstyrelsen övervakar efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Gränsbevakningsväsendet, Tullen och Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakare övervakar inom sina respektive ansvarsområden efterlevnaden av lagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

---

116 §

Tillsynen över vapennäringsidkare och vapensamlare

En vapennäringsidkares förvaringsutrymmen för skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler ska vara säkra till sin konstruktion. För att säkerställa detta ska polisen inspektera förvaringsutrymmena. En ny inspektion ska göras, om förvaringsutrymmena ändras. Dessutom ska polisen minst en gång per år granska de **register som de** i området verksamma **vapennäringsidkarna för med stöd av 25 § 1 mom. och deras** bokföring samt inspektera deras lager och förvaringsutrymmen. Polisen har rätt att vid granskningen och inspektionen ta del av vapennäringsidkarens bokföring och få tillträde till utrymmen där föremål som avses ovan förvaras.

Förvaringsutrymmena för skjutvapen och vapendelar i en samling ska vara säkra till sin konstruktion. För att säkerställa detta ska polisen inspektera förvaringsutrymmena innan tillstånd att förvärva det första skjutvapnet eller den första vapendelen i en samling meddelas. En ny inspektion ska göras, om förvaringsutrymmena ändras.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

117 §

Uppvisande av dokument och vapen

Ett tillståndsbevis enligt denna lag och ett i denna lag och i vapenexportförordningen avsett europeiskt skjutvapenpass samt de skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler som innehas med stöd av tillståndsbeviset eller med stöd av sådana tillstånd som antecknats i det europeiska skjutvapenpasset ska på begäran visas upp för polisen, gränsbevakningsmyndigheterna, tullmyndigheterna eller för en sådan tjänsteman vid Forststyrelsen som utför jakt- och fiskeövervakning på statens mark i Forststyrelsens besittning.

119 a §

Elektroniska tjänster

I 25 §, 42 § 2 mom., 42 c § 1 mom., 70 § 2 mom. **och** 89 § 1 mom. ~~och 89 a §~~ avsedda elektroniska tjänster förutsätter ett identifieringsverktyg som avses i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 25 §, 42 c § 1 mom. ~~och 89 a §~~ och 103 § 2 a-punkten träder dock i kraft först den 1 december 2018.

Bestämmelserna om elektroniska tjänster i 42 § 2 mom., 42 c 1 mom. 2 punkten, 70 § 2 mom. och 89 § 1 mom. samt ändringen av 116 § 1 mom. tillämpas först från och med den 1 december 2018. Innan det elektroniska anmälningsförfarande som avses i 42 c § 1 mom. 2 punkten börjar tillämpas ska identifieringsuppgifter om ett vapen lämnas vid ett besök på en polisinrättning, och skjutvapnet, det effektiva luftvapnet eller vapendelen ska visas upp i samband med att uppgifterna lämnas. Innan det elektroniska anmälningsförfarande som avses i 89 § 1 mom. börjar tillämpas ska i det momentet avsedda anmälningar om överlåtelse göras vid ett besök på en polisinrättning. Vad som i 45 § 1 mom. föreskrivs om skyldigheten för en värnpliktig person att vid ansökan om vapentillstånd på tillståndsmyndighetens begäran lägga fram utredning över fullgjord beväringstjänst eller civiltjänst eller, om den värnpliktige inte har fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst, lägga fram ett förordnande om tjänstgöring eller ett beslut om befrielse från tjänstgöring, uppskov med eller avbrytande av tjänstgöring, samt orsakerna till detta, tillämpas från och med den 1 december 2018. Före nämnda tidpunkt ska en värnpliktig person alltid lägga fram utredning som avses ovan vid ansökan om vapentillstånd.

Giltiga tillstånd för förvärv, för innehav och för privat tillverkning som meddelats före denna lags ikraftträdande förblir vid ikraftträdandet i kraft för den tid för vilken de har beviljats. Om innehavare av ett sådant tillstånd ansöker om en dubblett av tillståndet, ska ett vapentillstånd meddelas. Identifieringsuppgifter om ett skjutvapen, ett effektivt luftvapen eller en vapendel som förvärvats eller tillverkats med stöd av ett tillstånd för förvärv eller för privat tillverkning ska efter denna lags ikraftträdande lämnas till en polisinrättning och vapnet, effektivt luftvapnet eller vapendelen visas upp på polisinrättningen inom 30 dagar från förvärvet för att få vapentillstånd för föremålet i fråga.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

En vapensamlare som när denna lag träder i kraft har av Polisstyrelsen beviljad rätt att föra ett register över skjutvapen eller inneha vapendelar för vilka vapensamlaren inte har ett tillstånd som berättigar till innehav, ska inom ett år från denna lags ikraftträdande ansöka om vapentillstånd för dessa skjutvapen och vapendelar. Om en vapensamlares rätt att förvärva och inneha en vapendel har grundat sig på att vapensamlaren haft i 19 § 1 mom. 2 punkten avsedd rätt att inneha ett skjutvapen som består av motsvarande delar, ska vapendelarna inom ett år från denna lags ikraftträdande anmälas till och på begäran visas upp för polisen i enlighet med 70 §.

Vad som i 61 och 73 § föreskrivs om vapentillstånd gäller också giltiga tillstånd som berättigar till förvärv, privat tillverkning och innehav och som meddelats före ikraftträdandet av denna lag. Vad som i 65 § 2 mom., 66 § 3 mom. och 83 a § föreskrivs om vapentillstånd gäller också giltiga tillstånd som berättigar till förvärv och privat tillverkning och som meddelats före ikraftträdandet av denna lag. Vad som i 54 §, 66 § 2 mom., 67 §, 74 § 1 och 2 mom., 85 § 2 mom., 90 § och 93 § 2 mom. föreskrivs om vapentillstånd gäller också giltiga tillstånd som berättigar till innehav och som meddelats före ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av 41 kap. 1 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 41 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 766/2015, som följer:

41 kap.

Om vapenbrott

1 §

Skjutvapenbrott

Den som i strid med skjutvapenlagen (1/1998)

4) helt eller delvis försummar den i 25 § i skjutvapenlagen ~~eller med stöd av den~~ föreskrivna skyldigheten för vapennäringsidkare att **till polisens vapenregistersystem** anmäla identifieringsuppgifter om skjutvapen, effektiva luftvapen, gassprayer eller vapendelar ~~samt patronlager till~~

Betänkande FvUB 12/2017 rd

polisens vapenregistersystem, namnet på överlåtaren och förvärvaren av ett föremål samt namnet på den som gett i uppdrag att reparera eller modifiera ett föremål eller helt eller delvis försummar den i 25 § i den lagen föreskrivna skyldigheten att göra anmälan om patroner och särskilt farliga projektiler eller att i stället för att göra en anmälan föra ett register över dem,

---

Denna lag träder i kraft den 20 _____

3.

Lag

om ändring av 2 kap. 6 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 2 kap. 7 § och
fogas till 2 kap. en ny 6 a § som följer:

2 kap.

Allmänna befogenheter

6 §

Tillträde och genomsökning i färd- och skadesituationer

En polisman har rätt att få tillträde till ett utrymme eller en annan plats som omfattas av hemfrid eller offentlig frid eller till en annan plats som allmänheten inte har tillträde till eller till ett fordon och där vid behov företa genomsökning, om det finns grundad anledning att befara att

1) en gärning eller händelse som äventyrar liv, hälsa eller personlig frihet eller orsakar betydande skada på egendom eller miljön är omedelbart överhängande eller pågår,

2) någon är i behov av omedelbar hjälp på grund av ett brott som redan begåtts eller en olycks-händelse som redan inträffat eller av någon annan motsvarande orsak,

3) en avliden påträffas vid genomsökningen, eller att

4) ett skjutvapen, en vapendel, patroner eller särskilt farliga projektiler missbrukas eller om ett ärende som gäller återkallelse av det tillstånd som gäller dem har inletts.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

6 a § (Ny)

Tillträde och genomsökning i syfte att säkerställa verkställigheten av beslut om temporärt omhändertagande av skjutvapen

En polisman har rätt att få tillträde till sådana hemfridsskyddade platser som avses i 24 kap. 11 § i strafflagen och att där i nödvändig utsträckning utföra genomsökning i syfte att säkerställa verkställigheten av ett i 92 § i skjutvapenlagen (1/1998) avsett beslut om temporärt omhändertagande av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, om det finns anledning att misstänka att den person som innehar föremålen inte kommer att följa beslutet och överlämna vapnet, vapendelen, patronerna eller de särskilt farliga projektilerna till polisen och om åtgärden är nödvändig för att skydda liv och hälsa.

En åtgärd enligt 1 mom. kräver ett förordnande av en polisman som hör till befälet.

7 § (Ny)

Vidtagande av åtgärder

I sådana fall som avses i 4—6 och 6 a § får ett rum, en förvaringsplats eller något annat objekt för åtgärden vid behov öppnas med våld. Efter att åtgärden avslutats ska objektet för åtgärden stängas på lämpligt sätt. Över åtgärder som vidtagits med stöd av de nämnda paragraferna ska det upprättas protokoll eller göras motsvarande anteckningar i någon annan handling.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 15.6.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Mika Kari sd
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Olli-Poika Parviainen gröna
medlem Wille Rydman saml
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Vesa-Matti Saarakkala na
medlem Matti Semi vänst
medlem Kari Tolvanen saml.

Betänkande FvUB 12/2017 rd

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.